

CO SŁYCHAĆ?

INFORMATOR POLSKIEGO TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO - MARZEC 2017

JAN NOGAŚ (O/Bielsko-Biała)

Spotkanie delegacji zarządów PTT i SVTS w Żylinie

Kontakty Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego z organizacjami turystycznymi państw sąsiednich datują się od chwili powstania TT. Były to zdecydowanie kontakty nieformalne, koleżeńskie. Po rozwiązaniu PTT w 1950 roku reaktywowało

się w 1988 roku Polskie Towarzystwo Tatrzańskie. W statucie organizacji znajduje się zapis o współpracy z organizacjami zagranicznymi, ale kontakty członków PTT z turystami słowackimi dalej odbywały się na zasadzie koleżeńskej.

Fot.: Jolanta Augustyńska - PTT O/Nowy Sącz

- ▲ Pamiątkowe zdjęcie przedstawicieli PTT i SVTS w Żylinie, marzec 2017 r.
- ▼ Pierwsze spotkanie prezesów PTT i SVTS na Wielkiej Raczy w maju 2012 r.

Fot.: archiwum PTT O/Bielsko-Biała

Z inicjatywy Jana Nogaśa w dniu 13 maja 2012 roku w schronisku na Wielkiej Raczy odbyło się spotkanie ówczesnego prezesa ZG PTT Szymona Barona i członków oddziału bielskiego PTT z ówczesnym prezesem (prezydentem) Slovenskeho Vysokohorskeho Turistickeho Spoloka ing. Jozefem Zábojníkem i członkiem zarządu SVTS Jurajem Dlábkem. Obie strony z chęcią deklarowały gotowość współpracy w wielu dziedzinach z zakresu działań statutowych.

W kolejnych miesiącach członkowie PTT brali udział w zimowych kursach turystyki wysokogórskiej organizowanych przez SVTS, z kolei Słowacy gościli z wizytą na Festiwalu Górskim „Adrenalinium” w Żywcu, którego partnerem od kilku lat jest bielski oddział PTT.

Kolejny ZG PTT nie wykorzystał w pełni możliwości nawiązanych kontaktów.

Dopiero Zarząd Główny wybrany na X Zjeździe Delegatów PTT, z prezesem Wojciechem Szarotą, postanowił kontynuować współpracę z słowackimi turystami. Na propozycję zacieśnienia kontaktów Zarząd SVTS odpowiedział pozytywnie. Próba przybycia SVTS na spotkanie Oddziałów PTT w Górach Świętokrzyskich nie doszła do skutku. Szybko nadarzyła się jednak kolejna okazja. SVTS, który ma siedzibę w Żylinie i 12 oddziałów regionalnych w całej Słowacji, organizował w tym mieście festiwal filmowy „Vysoke hory”.

Propozycja spotkania się przy tej okazji została przyjęta przez Słowaków i na festiwal i spotkanie udało się delegacja ZG PTT w składzie: prezes Wojciech Szarota, wiceprezes Szymon Baron, sekretarz Jolanta Augustyńska i członek Prezydium Jan Nogaś. W sobotę, 4 marca 2017 r., w Żylinie przyjęli nas i gościli prezes SVTS Ing. Jozef Zábojník oraz wiceprezesi Juraj Dlábk i Ján Šimon. Z samego festiwalu niewiele skorzystaliśmy, gdyż rozmowy przy stole dla gości i przy zafundowanym obiedzie były tak zajmujące, że nie starczyło na to czasu, a nasi przedstawiciele z Nowego Sącza mieli długą drogę, żeby wrócić do swoich obowiązków. Głównym tematem rozmów, w których uczestniczyło przemiennie także kilka innych osób z Zarządu SVTS, była z naszej strony chęć brała udziału

łu w szkoleniach prowadzonych przez SVTS z wysokogórskiej turystyki letniej i zimowej. Członkowie PTT będą mile widziani na takich kursach, a Słowacy wyrazili zgodę na przetłumaczenie na język polski wydanego przez nich podręcznika do takich zajęć. Wymienione zostały z obu stron propozycje do wspólnego uczestnictwa, imprezy i działania obu organizacji. Propozycje zostały przyjęte do przygotowania szczegółowych informacji. Gospodarze zostali obdarowani kilkoma najnowszymi egzemplarzami „Pamiętnika PTT” i naszymi nowymi znaczkami organizacyjnymi.

Późnym popołudniem trzeba było się rozstać, mimo że w holu dużego Mestkého Úradu, czyli Urzędu Miasta, który gościł festiwal, i ozdobionego pięknymi zdjęciami z górskiej działalności poszczególnych oddziałów regionalnych SVTS, było jeszcze na przerwie mnóstwo ludzi, bo Festiwal miał się kończyć o godzinie 20.00.

NÁVŠTEVA POĽSKEJ DELEGÁCIE NA PÔDE SVTS.

Dňa 4. marca 2017 sa uskutočnila historicky prvá oficiálna návšteva delegácie Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego (PTT). Delegáciu viedol prezident Wojciech SZAROTA. Prítomní boli viceprezident Simon BARON, sekretárka Jolanta AUGUSTYNSKA a člen Jan NOGAS, ktorý je tiež našim dlhoročným členom a priateľom. On bol aj iniciátorom tohto stretnutia.

Naš Spolok zastupovali Jozef ZÁBOJNÍK, prezident SVTS, Juraj DLÁBIK, výkonný tajomník a Ján ŠIMON, vedúci Vzdelávacieho zariadenia.

Obe strany sa navzájom informovali o štruktúre organizácií, organizovaných akciách a plánoch.

Posúdili sme styčné body našich záujmov. PTT prejavili záujem o naše tatrzańské stretnutia, o náš výcvik členov i inštruktorov. Posúdia i možnosti prekladu našej knihy Vysokohorská turistika o bezpečnom pohybe vo vysokých horách.

V súčasnosti PTT eviduje okolo 2.500 členov.

Na záver stretnutia nás pozvali na ich jesenné stretnutie, ktoré sa uskutoční v októbri 2017 v Zakopanom.

Informacja o spotkaniu PTT i SVTS z miesięcznika „Sprawodaj SVTS” z marca 2017 r.

Będziemy się starać, żeby PTT odniosło korzyści z tego nawiązania bezpośrednich kontaktów i przeniosły się te

kontakty na jak największą część naszych członków. ■

Z życia ZG PTT

BARBARA MORAWSKA-NOWAK
(O/Kraków)

„Pamiętnik PTT”, tom 25 - zachęcamy do przedpłat

To już będzie kolejny tom nr 25 Pamiętnika Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego - można go nazwać jubileuszowym. O czym tym razem przeczytamy?

Dział wiodący przedstawia niektórych ludzi nauki i ich górskie pasje poznawcze. W roku 2017 mija 100 lat od daty śmierci wybitnego fizyka profesora Mariana Smoluchowskiego, wielkiego polskiego uczonego, którego wielką pasją życiową były góry. Jego dorobek naukowy i wielkie oddanie nauce było tematem wielu artykułów i opracowań monograficznych. Postać wielkiego fizyka a w tym działalność górską, taternictwo, narciarstwo to pasje które pociągały uczonego aż do ostatnich chwil życia. Uroczystości rocznicowe poświęcone Marianowi Smoluchowskiemu odbędą się na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie we wrześniu 2017 roku i rozpoczną się konferencją historyczno-naukową. Partnerami tych obchodów będzie także Polskie Towarzystwo Tatrzańskie. Dlatego tom 25 Pamiętnika Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego poświęcony został w temacie wiodącym ludziom nauki i gór,

a w tym wybitnemu uczonemu i człowiekowi gór Marianowi Smoluchowskiemu, członkowi Sekcji Turystycznej Towarzystwa Tatrzańskiego. I właśnie tym artykułem o pięknym tytule *Między górami a błękitem nieba* Janusz Machulik opowiada o tym wybitnym człowieku i o jego pasji górskiej. Następnie prof. Jerzy Lefeld pisze o działalności wybitnych geologów tatrzańskich, Mieczysławie Limanowskim i Ferdynandzie Rabowskim, którzy chcieli odpowiedzieć na pytanie, jak powstały Tatry. Barbara Morawska-Nowak opowie o innym geologu i obrońcy przyrody, Wiktorze Kuźniarze, którego argumenty powstrzymały budowę kolejki linowej na Świnicę w przededniu I wojny światowej. Kolejno hydrobiolog dr Andrzej Kownacki przybliży nam *Tajemniczy świat glonów wód tatrzańskich*. Natomiast Antonina Sebesta przybliżyła sylwetkę filozofa prof. Tadeusza Czeżowskiego, przedwojennego prezesa PTT w Wilnie.

W dziale **Człowiek i góry**, Wojciech Szatkowski znawca i praktyk narciarstwa górskiego o wybitnym taterniku i narciarzu, założycielowi i pierwszym kierownikowi Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego pisze w artykule pt. *Działalność taternicka i narciarska Mariusza Zaruskiego*. Zbigniew Jaskiernia przypomniał sylwetkę ks. Józefa Stolarczyka w 200 rocznicę jego urodzin w artykule: *Człowiek, który odmienił ludzi ks. J. Stolarczyk*. Opublikujemy także wspomnienia rodzinne Stanisława Wasilewskiego urodzonego w Wilnie w 1917 roku i tam pobierającego nauki - to niezwykła opowieść

o przedwojennych wędrownikach, szczególnie w Karpatach Wschodnich

W dziale **Dziedzictwo**, Wojciech Gąsienica-Byrcyn w artykule *Polowace zdobywcami tatrzańskich szczytów* pisze, że byli oni pionierami eksploracji Tatr, a następnie przewodnikami tatrzańskimi. Natomiast Jan Skłodowski w artykule *Podoliniec - spiski Oxford* przedstawił rolę, jaką tamtejszy klasztor pijarów odegrał w rozwoju nauki i szkolnictwa do czasów rozbiorów Polski.

W dziale **Ocalić od zapomnienia** prezentujemy artykuł Józefa Durdena pt. *Cmentarz symboliczny w Tatrach*. To cmentarz pod Osterwą w Tatrach słowackich, na którym stale przybywa pamiątkowych tablic, także polskich, ludzi, którzy zginęli w górach świata, także tych najwyższych.

Wreszcie z dziale **Varia** Robert Słonka pisze refleksyjnie o Beskidzie Niskim przez który przetoczył się w XX wieku walec historii.

Bogaty zestaw **rocznic** przypadających w roku 2016 zestawiał Janusz Machulik, przewodniczący Komisji Historycznej ZG PTT.

Recenzje zapoznają czytelników z nowymi górkimi książkami i rocznikami.

Kronika żałobna - w tym tomie wspominamy m. in. rodzinę Siermuntowskich i Stanisława Wasilewskiego, któremu zabrakło 15 miesięcy do osiągnięcia stu lat.

Kronika przedstawia końcowy etap działalności Zarządu Głównego IX kadencji w pierwszym półroczu 2016 roku i działalność nowego Zarządu Głównego

go X kadencji w drugim półroczu 2016 roku oraz działalność oddziałów i kół w roku 2016. Zawartość tomu dopełnia omówienie wydawanych przez niektóre oddziały biuletynów i wydawnictw związanych z ich działalnością.

Liczę na to, że ten jubileuszowy tom spotka się z żywym zainteresowaniem czytelników, a w szczególności członków Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.

Już teraz można robić przedpłaty na ten tom w wysokości 20 zł/egz. na nowe konto Zarządu Głównego PTT w banku Credit-Agricole S.A. nr 87 1940 1076 3176 8768 0001 0000.

Równocześnie zachęcam do zakupu poprzednich tomów, zwłaszcza ostatniego tomu 24, którego tematem wiodącym były Bałkany - ich geografia i historia oraz wędrówki po ich terenie członków PTT z oddziałów w Bielsku-Białej i Nowym Sączu. ■

BARBARA MORAWSKA-NOWAK
(O/Kraków)

Czy do Zakopanego będziemy podróżować pendolino?

Wjazd na dworzec kolejowy w Zakopanem testowego pociągu Pendolino możemy uznać za ważne wydarzenie. Stało się to przed północą 18 marca 2017 roku, toteż na zdjęciu widzimy tylko jednego górala w stroju regionalnym witającego pociąg. Wydarzenie opisuje Marek Podmokły w Gazecie Wyborczej - Kraków.

Coraz bardziej liczy się czas. Chodzi też o to, aby pociąg stał się konkurencją dla autobusów i samochodów, by mniej ich jeździło pod Tatry, co ograniczy smog. Na zakopiance buduje się tunel pod Małym Luboniem, ale to jeszcze trochę potrwa. Prędzej doczekamy się zakończenia budowy łącznic kolejowych w Krakowie

i Suchej Beskidzkiej, tak aby pociąg nie musiał zmieniać kierunku jazdy.

Maciej Krupa w „Kronikach zakopiańskich” przypomina, że dzięki zabiegom hrabiego Władysława Zamojskiego pierwszy pociąg dotarł do Zakopanego w 1899 roku. Wcześniej podróżni jeździli tam bryczkami z Krakowa, a następnie już z Chabówki co zajmowało sporo czasu. Górale wtedy protestowali, bo pociąg mógł im odebrać zatrudnienie jako fiaków. Kolejnym etapem był wjazd pierwszego pociągu elektrycznego 3 grudnia 1975 roku. Stale jednak podróż pociągiem do Zakopanego trwa zbyt długo (blisko 4 godziny). Już przed II wojną światową było lepiej, gdy w 1936 roku spalinowy szynobus zwany Luxtorpedą pobił rekord szybkości na trasie Kraków - Zakopane: 2 godziny i 18 minut.

Mogę jeszcze nadmienić, że w inicjatywie ma udział firma Knorr-Bremse Systemy Kolejowe Polska Sp. z o.o., w której pracuje nasz poprzedni prezes, Józef Haduch. ■

Z życia Oddziałów

RAFAŁ BARAN (O/Sosnowiec)
TOMASZ GRABOLUS (O/Sosnowiec)

XXXII Zimowe Wejście na Babią Górę

W dniach 3-5 marca 2017 r. odbyło się XXXII Zimowe Wejście na Babią Górę. W roku 2017 obchodzimy w Polsce 150 rocznicę urodzin Gen. Mariusza Zaruskiego, który jest patronem Oddziału PTT w Sosnowcu. Czynimy starania, aby w tym roku jak najbardziej spopularyzować postać generała. Przez 32 lata w imprezie uczestniczyło ponad 2 tysiące osób. Zdobyli na tych imprezach dużo górskiego doświadczenia, a także zmierzli się z „Królową Beskidów” w warunkach zimowych. Zainteresowanie imprezą nie słabnie od lat. W tym roku zajęliśmy całe schronisko Markowe Szczawiny oraz pensjonat „U Doroty” w Zawoi-Czatoży. W schronisku mieszkali tylko miłośnicy wspinaczki, w Czatoży część to osoby wchodzące na Babią, a część to miłośnicy narciarstwa, którzy wykorzystali funkcjonujący jeszcze wyciąg na Mosornym Groniu. W imprezie uczestniczyli ponadto przedstawiciele Oddziałów PTT z Ostrowca Świętokrzyskiego, Łodzi i Tarnowa oraz sympatycy Oddziału z Szydłowca, Jastrzębia Zdroju, Warszawy i Jędrzejowa.

Zarówno na Markowych Szczawinach, jak i „U Doroty” w piątkowy wieczór dominowała muzyka z akompa-

W drodze na Babią Górę

niamentem gitarowym. W schronisku czas umijali: Paweł Kosmala, Sylwek Dąbrowski i Sławek Mrozek, a w Czatoży Zbyszek Jaskiernia.

Kilkanaście osób z piątku na sobotę wybrało się na Babią na wschód słońca. Pogoda dopisała i wrażenia z obserwacji wschodu słońca były wspaniałe. Niestety w sobotę od rana wzrastał się wiatr, który w godzinach przedpołudniowych osiągnął siłę huraganu. Powyżej Kościółków siła huraganu była tak duża, że nie pozwalała się utrzymać na nogach. Słusznie podjęto decyzję o powrocie do schroniska. Istniało duże ryzyko zepchnięcia turystów w urwiska Kościółków. Pogoda tym razem była słoneczna i z dobrą widocznością. Miłą niespodzianką była wizyta na Markowych Szczawinach Prezesa ZG PTT Wojciecha Szaroty, który podczas sobotniego wieczoru wręczył legitymacje nowym członkom PTT. Legitymacje otrzymali: Grzegorz Sioła, Magdalena Sioła, Paulina Sioła, Kamil Kubiński, Piotr Matuszak, Agnieszka Matuszak, Andrzej Grabolus i Adam Wojtasiński. Bardziej kameralna impreza odbyła się w Czatoży. Tutaj z rąk V-ce Prezesa ZG PTT Zbigniewa Jaskierni legitymację otrzymał Witold Niedbał.

W wyniku rozmów z gospodarzami schroniska na Markowych Szczawinach wszyscy członkowie PTT z opłaconymi składkami po okazaniu legitymacji uzyskują 10% zniżki na noclegi. Cała impreza przebiegła pomyślnie. Babią Górę po raz kolejny pokazała swoje groźne oblicze. Zapraszamy za rok. ■

Fot.: Agata Podgórska - PTT O/Łódź

STEFANIA HYLA
(K/Opole „Sabałowy Klan”)

Marcowe Tatry z Sabałowym Klanem

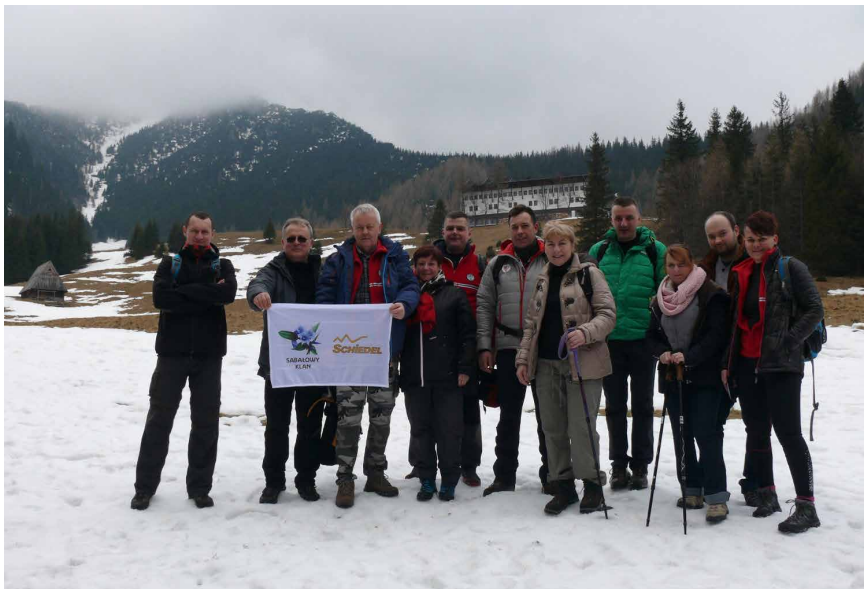
Jak co roku w marcu grupa członków Sabałowego Klanu zaplanowała wjazd do Zakopanego aby pożegnać zimę. W dniach 9-11 marca br. trzynastu członków koła wyruszyło z Opola, Krakowa i Tarnowa na pierwsze w tym roku spotkanie. Po trzech miesiącach znów wracaliśmy w Tatry. Wyjeżdżając z Opola w czwartek nie patrzyliśmy na to, że prognozy są niezbyt optymistyczne, wyposażeni w ciepłe kurtki, czapki oraz odpowiednie obuwie - wiedzieliśmy, że wjazd się uda. Tym razem zatrzymaliśmy się bliżej Nosala, aby nie

tracić dużo czasu na dojazd do Kuźnic. Naszą bazą był tym razem Gościniec Regionalny. Wieczór w czwartek -kiedy już byliśmy wszyscy w komplecie- spędziliśmy przy kominku naszego pensjonatu ustalając trasy na następny dzień.

W piątek rano po smacznym śniadaniu serwowanym przez gospodynię Gościńca wyruszyliśmy w trasę do Hali Konradowej. Tym razem nie musieliśmy dojeżdżać samochodami więc trasę rozpoczęliśmy pod regłami idąc w kierunku Kuźnic. Tą trasą doszliśmy (mając po lewej stronie wejście na Nosala) do Tamy w Kuźnicach a potem asfaltową drogą która prowadzi do samych Kuźnic. Po trasie zatrzymaliśmy się przy wystawach Dyrekcji TPN mieszczącego się przy Kuźnicach. Dalszym celem naszej wycieczki było schronisko na Hali Kondratowej. Drogę przybyliśmy razem kierując się przy wejściu do Doliny dołem mając po prawej stronie w górze Kalatówki, które zostawiliśmy sobie na drogę powrotną. Na trasie było jeszcze sporo oblodzonego śniegu, więc musieliśmy zachować ostrożność. Pogoda dopisywała a najważniejsze, że nie padał śnieg i deszcz.

Gdy dotarliśmy do schroniska – zastała nas mgła. Pojedyncze grupy wędrowców na nartach odpoczywały w zagrzanej sali schroniska. My również spędziliśmy tam chwilę czasu na przysłowiowy popas, ciepłą czekoladę i herbatę. Czas minął szybko i trzeba było iść dalej aby nogi nie zastygły.

Ze schroniska wróciliśmy z powrotem do Kalatówek. Ten odcinek trasy był bardzo trudny ze względu na mocne oblodzenie trasy i nie jeden z nas zaliczył upadek – na całe szczęście nie groźny. W hotelu Kalatówki wszyscy spędziliśmy miło czas i z tarasu podziwialiśmy szczyty gór. Do naszego pensjonatu wróciliśmy około godz. 17 spa-

Fot.: Bogusława Łokczyńska - PTT K/Opole „Sabatowy Klan”

Na Kalatówkach

cerując w międzyczasie po Krupówkach bo jak nie odwiedzić Krupówek będąc w Zakopanem, tym bardziej, że zimowe wypady nie pozwalają na dłuższe trasy w górach. Wieczór znów spędziliśmy razem przy kominku a ponieważ był to dzień mężczyzny – panie z naszej grupy pamiętały o ich święcie i każdego z nich obdarowały kubkiem z pięknym emblematem Zakopanego.

W sobotę w dniu powrotu do domu udaliśmy się na Gubałówkę. Jest to nasz rytuał. Chcemy nacieszyć oczy pięknymi widokami do następnego razu. Do Opola wracaliśmy przez Chochołów, Czarny Dunajec, Orawę wjeżdżając do kraju w Jeleśni. Humory dopisywały szkoda nam tylko było, że byliśmy tak krótko. Podładowaliśmy baterie i możemy pracować dalej – do następnego wyjazdu.

Kiedy po tygodniu znów wracałam do Zakopanego (tym razem służbowo) - zima nie odpuszczała. Już w Krakowie wyłaniały się zaśnieżone szczyty

Tatr. Od Białej Skomielnej widok Tatr nie pozwolił ani na chwilę skierować wzroku gdzie indziej. Tyle razy już byłam w Tatrach – ale tego widoku nie da się zapomnieć. Może Tatry odwdzięczyły się tym, że znów do nich wróciłam. Pierwszy dzień astronomicznej wiosny – niczym jej nie przypominał. Dopiero 21 marca zrobiło się cieplej, zaświeciło słońce a w ogrodach i na Antałówce łąki nieśmiało przybrały kolor fioleto od rozwijających się krokusów.

A nasza grupa cóż powiększa się. Dołączają do nas koledzy zatrudnieni u nas w innych miastach niż Opole, słysząc o naszych wyjazdach o mobilizacji do następnej wyprawy – też chcą podróżować po górach nie tylko po Tatrach, bo w kraju są jeszcze inne pasma górskie i chciałoby się zacytować Św. Augustyna: „świat jest jak książka i Ci którzy nie podróżują, czytają tylko jedną stronę”.

Ustaliliśmy już majowy wyjazd w Karkonosze. ■

EWA IDCZAK (O/Ostrzeszów)

Wycieczka do Gołuchowa

19 marca 2017 r. ostrzeszowskiemu oddziałowi udało się zebrać 21 członków oraz sympatyków PTT i wyruszyć na zwiedzanie regionu. Miejscem docelowym był Gołuchów. Zwiedziliśmy Muzeum Zamek oraz Oficynę Muzeum Leśnictwa.

Resztę wspólnej niedzieli poświęciliśmy na spacer po imponującym parku wokół zamku i wizytę w Pokazowej Zagrodzie Zwierząt, w której żyją żubry, koniki polskie, daniela i dziki. Każdy znalazł coś dla siebie. Dzień upłynął nam w radosnej i przyjemnej atmosferze co rozbudziło nasze apetyty na więcej. ■

Fot.: Monika Baron - PTT O/Bielsko-Biała

Ostrzeszowianie w Gołuchowie

VIII Powiatowy Rajd na Orientację w Chrzanowie

Rajd został zorganizowany 21 marca 2017 roku w rejonie zalewu Chechło w Trzebini. Założeniem organizatorów imprezy była promocja aktywnego i zdrowego trybu życia, a także poznanie technik orientacji w terenie z kompasem i mapą. Patronat honorowy nad Rajdem objął Pan Janusz Szczęśniak – Starosta chrzanowski, Nadleśnictwo Chrzanów oraz Pan Wojciech Szarota – Prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. Organizatorami Rajdu było Polskie Towarzystwo Tatrzańskie Oddział w Chrzanowie wraz z Klubem Sportowym Kościelec Chrzanów.

Do Rajdu zgłosiło się 352 uczestników z 11 SKK PTT. O godzinie 10:00 uczestników imprezy oraz ich szkolnych opiekunów przywitał Prezes PTT Oddziału w Chrzanowie, Remigiusz Lichota, a następnie głos zabrał Pan Jerzy Kryjomski – Prezes KS Kościelec Chrzanów, który poinformował o zasadach obowiązujących podczas Rajdu. O godzinie 10:10 wszystkie drużyny wyposażone w mapy i kompasy wystosowały na trasę Rajdu. Uczniowie mieli za zadanie w ciągu maksymalnie półtorej godziny odnaleźć dwadzieścia punktów kontrolnych, w których usytuowane były perforatory do potwierdzania na kartach. Dokładna lokalizacja punktów zaznaczona była na mapie do biegu na orientację wykonanej w skali 1:5000 z cięciem warstwicowym co 2,5 m. Każdy zespół sam ustalał kolejność potwierdzania punktów w terenie. Po ukończeniu Rajdu wszyscy uczestnicy zgromadzili się na terenie Miejskiego Klubu Sportów Wodnych „Trzebinia”, gdzie odbyło się oficjalne zakończenie imprezy. Na uroczyste rozdanie nagród przybyli następujący goście: Pan Paweł Szczypta – wicedyrektor Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu w Starostwie Powiatowym w Chrzanowie oraz Pani Anna Rejdych – przedstawiciel Nadleśnictwa Chrzanów.

W kategorii indywidualnej szkół podstawowych za pierwsze miejsce wyróżnienia otrzymała drużyna „#1” w składzie Jakub Habdas i Konrad Sołczykiewicz z SKK PTT przy SP nr 2 w Kozach. Drugie miejsce zdobyła drużyna „Dzikusy” w składzie Szymon Kawala i Jakub Ludwin z SKK PTT przy ZS nr 1 w Chrzanowie. Na trzecim miejscu uplasowała się drużyna „Bezy” w składzie Julia Klajn i Dorota Sękowska z SKK PTT przy Zespole Szkół nr 1 w Chrzanowie.

Na mecie rajdu

W kategorii indywidualnej szkół podstawowych i gimnazjalnych pierwsze było „Szamańskie Mango” z SKK PTT przy Zespole Szkół nr 1 w Chrzanowie – Natalia Kowal i Aleksandra Urbańczyk. Drugie przybyły „Banany bez skórki” z SKK PTT przy Zespole Szkół nr 1 w Chrzanowie – Luiza Rajca i Oliwia Głowacz, a na trzecim miejscu uplasowała się „Drużyna Labiana” z SKK PTT przy Zespole Szkół nr 1 w Chrzanowie – Antoni Trębacz i Fabian Kazimierczak.

W kategorii drużynowej szkół podstawowych i gimnazjów pierwsze miejsce zdobyło: SKK PTT przy Zespole Szkół nr 1 w Chrzanowie, drugie miejsce SKK PTT przy Zespole Szkół w Jankowicach, a trzecie SKK PTT przy SP w Kozach.

W kategorii indywidualnej szkół ponadgimnazjalnych pierwsze miejsce zdobyli: „BuBu” z SKK PTT przy ZSECh w Trzebini- Mateusz Pucula i Kamil Lejęć, drudzy na mecie byli „Niedzielnii Biegacze” z SKK PTT przy I LO w Chrzanowie- Krystian Strasz i Bartłomiej Bieńnik. Trzecie miejsce przypadło „Power Ponies” z SKK PTT przy I LO w Chrzanowie – Natalii Chłupce i Agnieszce Gałaś.

W kategorii drużynowej szkół ponadgimnazjalnych pierwsze miejsce zdobyło SKK PTT przy ZSECh w Trzebini, drugie miejsce zdobyło SKK PTT przy I LO w Chrzanowie, a trzecie miejsce SKK PTT przy PCE w Chrzanowie.

Puchary, medale, dyplomy oraz nagrody rzeczowe wręczali przedstawiciele patronów honorowych: Pani Anna Rejdych oraz Pan Paweł Szczypta. Następnie odbyło się dodatkowe losowanie upominków wśród wszystkich uczestników Rajdu. Ostatnią z nagród był puchar prezesa ZG PTT, który został wręczony ZS nr 1 w Chrzanowie za wystawienie 94 uczestników do Rajdu.

Na zakończenie imprezy Prezes Oddziału PTT w Chrzanowie Remigiusz Lichota podziękował wszystkim uczestnikom, a następnie zaprosił do wzięcia

udziału w IX Powiatowym Rajdzie na Orientację, który odbędzie się pierwszego dnia jesieni.

Dziękujemy wszystkim uczestnikom Rajdu oraz ich opiekunom, sponsorom imprezy i współorganizatorom jak również patronom honorowym: Panu Staroście Januszowi Szczęśniakowi, Nadleśnictwu Chrzanów, Panu Prezesowi ZG PTT Wojciechowi Szarocie oraz patronom medialnym: Tygodnikowi Ziemi Chrzanowskiej "Przełom", Chrzanowskiej Telewizji Lokalnej oraz Informatorowi „Kulturalny Chrzanów”. Dziękujemy także Miejskiemu Klubowi Sportów Wodnych „Trzebinia” za udostępnienie nam terenu i pomieszczenia placówki, z których uczestnicy Rajdu mogli korzystać. ■

JERZY PIOTR KRAKOWSKI
(O/Mielec)

Wybrano władze Koła PTT w Gdańsku

Podczas ubiegłorocznego 62 Rajdu Przyjaźni Bieszczadzkiej pochodząca z Trójmiasta grupa uczestników rajdu postanowiła założyć koło PTT. Spotkanie założycielskie odbyło się 1 sierpnia 2016 roku w Ośrodku „Kija Chata” w Woli Michowej. Założyciele postanowili, że Koło PTT w Gdańsku będzie działało w ramach Oddziału PTT „MKG Carpatia” w Mielcu.

Choć Koło zostało założone, bardzo długo musieliśmy czekać na powołanie władz gdańskiego koła. Ale doczekaliśmy się! Dnia 12 marca 2017 roku w Gdańsku odbyło się spotkanie członków Koła, które wybrało władze w następującym składzie: Prezes – Krzysztof Bartnik, Sekretarz – Aneta Szaraniec-Sandecka i Skarbnik – Mariusz Klimek. Życzymy Krzysztofowi „Gonzowi”, by sprawnie kierował Kołem PTT w Trójmieście i niech was zawsze na szlak trafia! ■

VIII Ponadgimnazjalny Konkurs Wiedzy o Górach w Tarnowie

W dniu 30 marca 2017 r. w budynku Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Tarnowie odbyła się kolejna edycja Konkursu Wiedzy o Górach przeznaczonego dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Młodzi pasjonaci gór i wędrówek spotkali się już po raz ósmy. Cieszący się dużą popularnością konkurs zorganizował jak zwykle nasz Oddział wraz ze Społecznym Gimnazjum Matematyczno – Przyrodniczym STO w Tarnowie. Patronat nad imprezą objęli podobnie jak w ubiegłych latach: Jacek Krupa - Marszałek Województwa Małopolskiego, Roman Łucarz - starosta Powiatu Tarnowskiego oraz Wojciech Szarota - Prezes ZG PTT. Do konkursowych zmagania przystąpili reprezentanci dziesięciu szkół ponadgimnazjalnych lub szkolnych kół turystycznych z Tarnowa i powiatu tarnowskiego. Podobnie, jak przed rokiem zdecydowaną większość uczestników stanowiły przedstawicielki płci pięknej. W bieżącym roku tematyka konkursowa obejmowała Karkonosze i Góry Stołowe. W ten sposób, po raz pierwszy w historii konkursu zawodnicy musieli wykazać się wiedzą o pasmach górskich leżących w Sudetach. Ten fakt zaważył z pewnością o nieco mniejszej niż zwykle frekwencji. Składające się z przewodników górskich jury przygotowało dla uczestników pisemny test. Wśród zawartych w nim trzydziestu ośmiu pytań, nie brakowało zagadnień z topografii, historii, fauny, flory, ochrony przyrody czy hydrologii Karkonoszy i Gór Stołowych. Na czele konkursowego jury stał Artur Marć. Pomagali mu ponadto: Teresa Dumańska, Bernadeta Kwaśna i Janusz Foszcz. Na rozwiązanie testu przewidziano 60 minut. W czasie pracy uczestnicy mogli posilić się wafelkami i sokami owocowymi.

Następnie do pracy przystąpili jurorzy. Po sprawdzeniu wszystkich testów okazało się, że podobnie jak w poprzednich edycjach najlepsi uczestnicy wykazali się doskonałą znajomością zagadnień związanych z tematem konkursu. Laureatów dzieliły różnice jednopunktowe. Zwycięzcą konkursu okazała się Patrycja Broda reprezentująca SK PTT Nr 1 im. Jana Pawła II w Tarnowie. Na kolejnych stopniach podium stanęli panowie: Jakub Pypeć i Michał Smutek. Obydwaj reprezentowali LO im. M. Kopernika z Tuchowa. Tuż za podium uplasowała się Dominika Jajkowska i Patryk Gruszowski z SK PTT Nr 1 w Tarnowie. Kolejne miejsca przypadły w udziale Kindze Łyda z tuchowskiego LO, Klaudii Jasińskiej z Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. I.J.Paderewskiego w Ciężkowicach, Weronice Plebańczyk z Technikum nr 2 w Tarnowie oraz Erykowi Mysonie z ZST w Tarnowie-Mościcach. W klasyfikacji drużynowej podium pozostaje niezmiennie od lat. Zwycięstwo wywalczyła ponownie ekipa SK PTT Nr 1 z Tarnowa, wyprzedzając o przysłowiowy włos (jeden punkt) zespół LO w Tuchowie. Na najniższym stopniu podium stanęła ekipa ZSOiZ w Ciężkowicach. Czwarte miejsce

przypadło w udziale drużynie Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych z Tarnowa, piąte zajęła zaś ekipa tarnowskiego VII LO.

W uznaniu trudu włożonego w przygotowanie do konkursu i uzyskanych bardzo dobrych wyników, jury postanowiło nagrodzić dziewięć osób z najlepszymi rezultatami oraz trzy najlepsze drużyny. Wyróżnieni otrzymali, dyplomy, przewodniki, mapy i książki a także cenne nagrody rzeczowe związane z turystyką górską. Zostały one ufundowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe w Tarnowie, Karkonoski Park Narodowy, Park Narodowy Gór Stołowych, wydawnictwa Bezdroża i Compass oraz Urzędy Miast w Kudowie-Zdrój, Szklarskiej Porębie i Karpaczu. Redakcja Magazynu Turystyki Górskiej „npm” ufundowała dla zwycięzcy półroczną prenumeratę czasopisma. Wszyscy uczestnicy otrzymali drobne upominki oraz materiały reklamowo-edukacyjne przesłane przez darczyńców. Tematem przyszłorocznej edycji konkursu będą Pieniny. ■

Pamiątkowe zdjęcie zwycięzców z SK PTT nr 1 w Tarnowie wraz z jury

Fot.: Artur Marć - PTT O/Tarnów

KRZYSZTOF KARBOWSKI (O/Dęblin)

VIII Dębliński Dzień Wróbla

W 20 marca br. w pierwszy astronomiczny dzień wiosny odbył się nad Wisłą w Miejskim Domu Kultury VIII Dębliński Dzień Wróbla. Ta ekologiczno-literacko-krajoznawczo-turystyczna impreza, której towarzyszył XX Złaz „Topienie Marzanny” i zakończenie VI

Konkursu Poezji rozpoczęła dęblińskie obchody Roku Rzeki Wisły 2017, ustanowione przez Sejm RP.

Jak co roku inspiracją do zorganizowania imprezy był międzynarodowy dzień tego ginącego ptaka przypadający na 20 marca oraz Międzynarodowy Dzień Poezji i pierwszy kalendarzowy dzień wiosny obchodzony 21 marca. W programie było wręczenie nagród laureatom VI Konkursu Poetyckiego na wiersz o tematyce ekologicznej, warsztaty wykonywania ekologicznych ma-

rzann oraz obrzęd pożegnania zimy i powitania wiosny, ognisko integracyjne, a na zakończenie „biesiada wokalmuzyczna”.

Jury VI Konkursu Poetyckiego na wiersz o tematyce ekologicznej, w składzie Michał Pastuszek - instruktor MDK oraz Krzysztof Karbowski - radny RM Dęblin i prezes Oddziału Dęblińskiego PTT, spośród dwudziestu siedmiu uczestników wyróżniło dziesięciu. Laureatami zostali Agata Bernatek, Aleksandra Krzywiec, Natalia Madejska,

Agata Mazur, Igora Mazura, Monika Pieńkosz, Mateusz Padarz, Weronika Sycha, Martyna Szkoda i Wiktoria Grudzień.

Warsztaty wykonywania ekologicznych marzann i ceremonię ich utopienia w Wiśle poprowadził Grzegorz Gordat, a wspólne śpiewanie Michał Pastuszak – instruktorzy MDK. Uczestnikami VIII Dęblińskiego Dnia Wróbla, w tym VI Konkursu Poetyckiego i XX Złazu „Topienie Marzanny” byli uczniowie dęblińskich szkół podstawowych oraz podopieczni z Warsztatów Terapii Zajęciowej wraz z opiekunami.

Celami tegorocznego VIII Dęblińskiego Dnia Wróbla były: edukacja dzieci i młodzieży w zakresie ochrony środowiska naturalnego, kultywowanie Międzynarodowego Dnia Poezji i popularyzowanie twórczości poetyckiej o tematyce ekologicznej, kultywowanie tradycji obrzędów ludowych związanych z pierwszym dniem wiosny, poznanie walorów przyrodniczych i krajozbro-

wych Doliny Środkowej Wisły, popularyzacja Roku Rzeki Wisły 2017 oraz upowszechnienie czynnego wypoczynku na Bursztynowym Szlaku „Greenways”. Podczas wydarzenia upamiętniono także 550 rocznicę pierwszego wolnego flisu na Wiśle, 210 rocznicę urodzin Wincentego Pola – poety i geografę, 175 rocznicę urodzin Marii Konopnickiej – poetki i nowelistki, 160 rocznicę urodzin Józefa Konrada Korzeniowskiego – pisarza i publicysty, 150 rocznicę urodzin gen. bryg. Mariusza Zaruskiego – poety, prozaika, fotografika, malarza, taternika, żeglarza i 150 rocznicę urodzin Władysława Reymonta – pisarza, laureata literackiej nagrody w 1924 r.

Dębliński Dzień Wróbla, którego inicjatorem jest radny RM Dęblin i prezes dęblińskiego PTT Krzysztof Karbowski został zorganizowany już po raz ósmy przez Miejski Dom Kultury oraz Oddział Dębliński Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego im. Augusta Sochackiego. ■

SZYMON BARON (O/Bielsko-Biała)

Szkoleniowo po Bielskim Syjonie

Cel kolejnej z wycieczek szkoleniowych organizowanych przez przewodników z istniejącego przy naszym oddziale Koła Przewodników PTT był bardzo bliski. Bielski Syjon, bo o nim mowa, dzieli od siedziby Oddziału PTT w Bielsku-Białej około trzydziestu metrów. Cel wycieczki nie był wybrany przypadkowo – w tym roku przypada bowiem 500. rocznica reformacji.

Z inicjatywy Witka Kubika, który był naszym dzisiejszym przewodnikiem, spotkaliśmy się o godzinie 10 przed wejściem do Ośrodka Wydawniczego Augustana – powstałego w 1991 roku na miejscu „starej” szkoły ewangelickiej.

Na początek dostaliśmy solidną dawkę informacji historycznych. Oprócz założeń reformacji, której początek datowany jest na 31 października 1517 r., gdy sprzeciwiając się praktyce sprzedaży odpustów, Marcin Luter zawiesił na drzwiach kościoła zamkowego w Wittenberdze 95 tez, wiele dowiedzieliśmy się o historii ewangelików na terenie dawnego Śląska Cieszyńskiego i ogólnie na terenach Polski.

W obrębie Bielskiego Syjonu obejrzelśmy z zewnątrz Kościół ewangelicki pw. Zbawiciela, gmach Wyższej Szkoły Administracji – dawną ewangelicką szkołę męską i seminarium nauczycielskie, gmach Szkoły Podstawowej nr 2 – budynek dawnej szkoły żeńskiej, Gimnazjum i Liceum Towarzystwa Szkolnego im. M. Reja – dawniej Alumneum im. P. E. Lauerbacha, Pomnik Wdzięczności i Miłości – klasycystyczny nagrobek pastora Georga Nowaka oraz Studnię Pastorów – granitową tumbę, na bokach której umieszczono nazwiska czterech zasłużonych pastorów bielskich: Johanna Georga v. Schmitza, Karła Samuela Schneidera, Lukasa Wenceliusa i Jerzego Trzanowskiego. Dowiedzieliśmy się też co nieco o innych zaliczanych do Bielskiego Syjonu: Domu Opieki SOAR – zbudowanym w latach 1906–1907 jako sierociniec ewangelicki oraz gmachu Prokuratury Okręgowej w Bielsku-Białej, który od 1905 roku służył jako Śląski Ewangelicki Dom Diakonis.

Następnie weszliśmy od strony plebanii do Kościoła Ewangelickiego pw. Zbawiciela, zbudowanego w latach 1782-1790 według projektu Szymona Bogumiła Zuga. Kościół ten jest katedrą diecezji cieszyńskiej. O historii tego, czterokrotnie przebudowywanego w XIX wieku obiektu opowiadał nam nasz przewodnik Witek, natomiast z aktualną działalnością Parafii Ewangelicko-Augsburskiej oraz różnicach w obrzędku kato-

Fot.: Anna Krawczak

▲ Uczestnicy VIII Dęblińskiego Dnia Wróbla i laureaci VI Konkursu Poetyckiego

▼ Uczestnicy VIII Dęblińskiego Dnia Wróbla i XX Złazu "Topienie Marzanny"

Fot.: Jolanta Pyra

lickim i ewangelickim zaznajomił nas proboszcz ks. Krzysztof Cienciała.

Tradycyjne zdjęcie grupowe zrobiliśmy przed jedynym w Polsce pomnikiem Marcina Lutra, który został wykonany z brązu przez Franza Vogla w 1900 r. i pomimo zawirowań historii dotrwał w tym miejscu do naszych czasów.

Na koniec wycieczki udaliśmy się na Plebanie Katedry Zbawiciela, której budynek powstał w 1794 jako „nowa” szkoła ewangelicka. Obecnie w tym miejscu mieści się siedziba biskupa diecezji cieszyńskiej, a my na zaproszenie księdza Krzysztofa mogliśmy się posilić ciepłą herbatą lub kawą i ciastkami. Był to doskonały kontrast do mżystej pogody, która towarzyszyła nam od początku wycieczki.

Nie zajrzeliśmy dzisiaj na założony w 1833 roku Stary Cmentarz Ewangelicki, na którym pochowanych zostało wielu zasłużonych mieszkańców Bielska, m.in. Theodor Sixt, Karl Samuel Schneider, Teodor Haase, Gustaw Josephy, czy Karl Kolbenheyer – autor przewodnika po

Przed pomnikiem Marcina Lutra

Tatrach „Die Hohe Tatra” z 1876 roku. Będzie z pewnością okazja, by w 500-lecie reformacji jeszcze nieraz przyjrzeć się historii bielskich i bialskich ewangelików. Do zobaczenia na następnej wycieczce! ■

STEFANIA HYLA
(K/Opole „Sabałowy Klan”)

Ach te krokusy

Minęły dwa tygodnie od naszego powrotu z Zakopanego, a kilkusobowa grupa członków znów powróciła w Tatry, tym razem aby zobaczyć krokusy.

Celem naszego wyjazdu były Kalatówki i Dolina Chochołowska, no i krokusy, bo któż z nas o nich nie słyszał. W piątek 24 marca zaraz po pracy, po godz. 14:00 wyjechaliśmy siedmioosobową grupą z Opola i Tarnowa. Na miejsce, do Górskiego Pałacyku przybyliśmy wieczorem – tam była nasza baza noclegowa.

W sobotę rano wyruszyliśmy w słońcu na Kalatówki. Temperatura była niska, ale byliśmy przygotowani jeszcze na aurę trochę zimową.

Dwa tygodnie temu trasa wyglądała inaczej: śnieg, lód – a tym razem polana przy Kalatówkach gdzieś tam pokryta była łatami brudnego już śniegu, a na podnoszącej się trawie widniały nieśmiało fioletowe główki krokusów. Widok piękny, ale pewnie za tydzień to już będzie raj dla oka.

Kiedy dotarliśmy do schroniska – miło było ogrzać się gorącą herbatą, posilić się aby znów nabrać siły na powrót. Pocięszającym był fakt, że nie było tłoku i można naprawdę było nacieszyć się ciszą, widokami. W górze szczyty tras które nie raz przebywaliśmy – pokryte były śniegiem i pewnie jeszcze tak będzie do maja jak nie dalej.

W niedzielę rano Zakopane obudziło się w mgłę, nieco ze świeżym śniegiem

Sprostowanie

Informujemy, że w poprzednim numerze „Co słyhać?” (CS314) błędnie podpisany został artykuł „Chodź pomaluj mój świat”. Jego autorką jest Joanna Nyszkiewicz z Oddziału PTT w Jaworznie, a nie jak błędnie podaliśmy Monika Szałyga. Za zaistniałą pomyłkę przepraszamy.

Redakcja „Co słyhać?”

o których tyle się pisze i słyszy. Warto było przeczekać mgłę (a może pioseneczka pomogła), aby zobaczyć te cudne kwiaty – symbol wiosennych Tatr. Szkoda tylko, że nie wszyscy z naszej grupy mogli to zobaczyć, pozostaną im do zobaczenia nasze zdjęcia.

Jeszcze tego samego dnia późnym wieczorem wracaliśmy do Opola. ■

Na tatrzańskim szlaku

ZBIGNIEW JASKIERNIA

(O/Sosnowiec)

Wystawa fotografii Leszka Wolskiego

W dniu 10.03.2017 r. w Energetycznym Centrum Kultury w Sosnowcu odbył się wernisaż wystawy fotografii Leszka Wolskiego pt. „Dolomity góry magiczne”.

Leszek Wolski fotografią zajmuje się ponad pół wieku, zapisując za pomocą obiektywu napotkane krajobrazy, architekturę, wydarzenia i ciekawych ludzi. Jego fotografie i wiedza o świecie, który poznaje podczas licznych podróży wzajemnie się dopełniają. Obecnie oprócz dokumentowania życia kulturalnego Sosnowca, skupia się głównie na wyprawach krajoznawczych i plenerach górskich. Był członkiem Stowarzyszenia Miłośników Fotografii w Sosnowcu, z którym wystawiał swoje prace w Sławkowie, Pilicy, Łazach, Dąbrowie Górniczej, Bielsku-Białej oraz w rodzinnym Sosnowcu. Jest sympatykiem Oddziału PTT w Sosnowcu, to-

Fot.: archiwum PTT O/Sosnowiec

też na wernisażu nie mogło zabraknąć członków Oddziału PTT.

Leszek zawsze powtarza: „Piękno świata i życie wokół nas jest tak bogate, różnorodne, że tematów do fotografowania nigdy nie zabraknie. Ważnym jest, aby najpierw myśleć, patrzeć...także sercem, a potem fotografować”.

Podczas wernisażu, od lewej: Zbigniew Jaskiernia, Leszek Wolski i Zbigniew Zawila

Leszek w zeszłym roku ukończył 80 lat. Cieszy się jednak doskonałym zdrowiem i tryska energią. ■

Wspominamy...

WALDEMAR SKÓRNICKI (O/Radom)

Henryk Pokrowski (1946 - 2017)

Henryk Pokrowski był członkiem PTT od 1991 r. (Radomsko-Dębliński Oddział PTT). Od 1993 r. po powstaniu O/PTT im. dr. T. Chałubińskiego w Radomiu pełnił funkcje skarbnika w Zarządzie Oddziału (1993 - 1998), a od 13 czerwca 1998 r. był wiceprezesem Oddziału. W latach 1999-2001 pełnił funkcje prezesa Oddziału. W latach 1999-2001 był członkiem ZG PTT.

W latach 1996-2010 był członkiem Komisji GOT ZG PTT, pełniąc w latach 1999-2003 funkcję jej przewodniczącego. Do ostatnich dni swojego życia prowadził weryfikację odznak GOT PTT przyznawanych przez oddziałową Komisję GOT PTT. Od 1995 r. był Przewodnikiem GOT PTT.

Odnznaczony „Złotą Odznaką PTT z Kosówką” oraz odznaką honorową „Za Zasługi dla Turystyki”.

Od 1994 r. w ścisłym kierownictwie imprez organizowanych przez nasz Oddział - Wiosny i Jesienie w Górach

z PTT, Sięganie po Koronę Gór Polski, Przyjazne Góry z PTT. Swoje obowiązki kierownika rajdowego oraz kierownika tras rajdowych ogólnopolskich oddziałowych imprez turystycznych wykonywał z ogromnym poświęceniem, często kosztem życia osobistego i rodzinnego. Był człowiekiem o wielkiej charyźmie, dzięki której potrafił pozyskać dla idei Towarzystwa ludzi z całej Polski. Był „ambasadorem PTT” wśród szerokich mas turystów.

Odszedł od nas 19 marca 2017 r. Cześć Jego pamięci! ■

CELINA SKOWRON (O/Bielsko-Biała)

Jerzy Kołodziejczyk (1941 - 2017)

1 marca 2017 r. , w Popielec, zmarł po długiej i ciężkiej chorobie Jerzy Kołodziejczyk – reżyser filmowy i scenarzysta, dokumentalista, aktor, wieloletni członek Stowarzyszenia Filmowców Polskich, góral i turysta, nasz Przyjaciel. Był absolwentem Filologii Angielskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim i Wydziału Reżyserii PWSFTviT w Łodzi . Napisał scenariusze i wyreżyserował ponad sto filmów, dokumentów i reportaży, wśród nich: „Beskidzkie Madonny” (1993), „Tango z kaszlem” (1986), „Dokąd, Człowieku” (1984), „Wakacje z Madonną” (1983), „Kołowaty” (1982), „Chwalcie góry umajone” (2002), „Smut-

ny i radosny XX wiek Jonka spod Grojca” (2002), cykl 49 filmów dokumentalnych dla TVP Polonia pt. „Madonny polskie” (1997 - 2000), a wśród nich: „Kamesznicka Matka Boża Zwycięska”, „Matka Boża Ludźmierska Gaździna Podhala”, „Madonny w kościółkach drewnianych”. Film pt. „Góry, które zrodziły papieża” (2007) poświęcił papieżowi św. Janowi Pawłowi II. Bogata była Jego twórczość filmowa i nie sposób w tym wspomnieniu szerzej o niej pisać, bo...

Bo oprócz filmów kochał całym sercem wszystkie góry, te bliższe i dalsze. Szczególnie ukochał Wschodnie Karpaty (z Czarnohorą, Świdowcem, Gorganami) i Południowe Karpaty w Rumunii, gdzie wielokrotnie wędrował.

Poznaliśmy Go w 2006 roku podczas prezentacji filmu, którego był scenarzystą i reżyserem pt. „W beskidzkich

▲ W Karpatach Wschodnich, 2006 r.

▼ Podczas wycieczki bielskiego oddziału PTT na Śípa (12.06.2010 r.), od lewej: Jan Weigel, Jerzy Kołodziejczyk i Andrzej Głazewski

izbach twórczych”. Połączyła nas wtedy przede wszystkim wspólna pasja: filmy i góry. Chociaż nie był członkiem naszego Oddziału PTT w Bielsku-Białej, to jednak był jego aktywnym sympatykiem. Chętnie brał udział w wycieczkach organizowanych przez nasz Oddział m.in. na Krywań (Mała Fatra – 2008 r.), Śíp (Wielka Fatra – 2010 r.), Radhošt (Beskid Śląsko-Morawski – 2010 r.), Chopok (Niskie Tatry – 2011 r.).

Uczestniczył też w spotkaniu w Książnicy Beskidzkiej w ramach cyklu „Wspaniały świat gór wysokich” z himalaistą Arturem Hajzerem (2011 r.). Gdy tylko pozwalał mu czas, to również był obecny na prelekcjach, które były i nadal są organizowane tradycyjnie we wtorki w salce BKA – PTT w Bielsku-Białej przy ul. 1 Maja.

Jurek, bo tak Go nazywaliśmy, miał też swój kronikarski udział w działalności PTT O/Bielsko-Biała. Napisał dla nas relację z II Światowego Zjazdu Górali Polskich w Rajczy, który odbył się w dniu 8 sierpnia 2010 r.

W listopadzie 2014 r. będąc już bardzo ciężko chory, poprosił o zorganizowanie w Jego Imieniu w salce BKA - PTT przy ul. 3 Maja pokazu dwóch filmów:

- *Ja, Hucuł – opowieść z Karpat Wschodnich* – scenariusz i reżyseria Jerzy Kołodziejczyk we współpracy z Danutą Buchczyk (2004),
- *Z Beskidu w Beskid – list do przyjaciela Hucuła* – scenariusz i reżyseria Jerzy Kołodziejczyk (2011).

Spełniliśmy Jego prośbę w dniu 10 lutego 2015 r., a relacja z tego pokazu zamieszczona w Kronice naszego Oddziału PTT pod tą datą do dziś budzi nasze wielkie wzruszenie.

„(...) Piękne i ciekawe były oba filmy. Zapatrzyliśmy się w ten oryginalny huculski folklor tak samo, jak Ty to zrobiłeś wcześniej. Zapatrzyliśmy się w piękną Czarnohorę, zasłuchaliśmy się w huculskiej muzyce granej na iluś tam instrumentach ludowych przez nieodżałowanego Romana Kumłyka i jego zespół „Czeremosz”. To on stał się Twoim przyjacielem i do niego tak ciepło pisałeś

list w tym drugim filmie. Zasłuchaliśmy się też w głos wielu Hucułów, starszych i młodszych, którzy chcieli nam wiele powiedzieć o sobie i swoich problemach ...”.

Jednak postępująca choroba nie pozwoliła Mu na udział w kolejnych naszych wycieczkach i prelekcjach. Jego górski świat z czasem coraz bardziej zawężał się do okolicznych gór, kiedy to mógł już tylko patrzeć przez okna swojego mieszkania spod ukochanej Łysej Góry na... Klimczok, Szyndzielnię, Skrzyczne. Później, niestety, rzadko widział góry, bo z Jego zdrowiem było coraz gorzej, a jeśli je widział, to już tylko z poziomu wózka inwalidzkiego podczas spaceru... by ostatecznie na pół roku przed odejściem pożegnać się z nimi. Jurek kilka lat dźwigał z pokorą ciężki krzyż swoich cierpień.

„(...) Halo, Jurek? Chcemy Ci jeszcze powiedzieć, że filmy, zdjęcia i pasja gór były Twoim żywiołem i to właśnie one zbliżyły nas tak, że stałeś się sympatykiem naszego Oddziału PTT.

Zwróciliśmy też uwagę, że film pt. *Ja, Hucuł...* ma już ponad 10 lat, a ten drugi pt. *Z Beskidu w Beskid* jest dużo od niego młodszy. Wiesz dobrze, że duch górala żywiołowego (z Mikuszowic!) i duch Hucuła nie liczą lat, bo są zawsze młodzi. Twoje filmy też się nie znużą i nie zastarzeją.

Jaka szkoda, że teraz, tam na Ukrainie zrobiło się tak gorąco i niepewnie. Widzisz, trafiłeś w dobry czas, kiedy wspólnie z ekipą dołożyliście tyle trudu i starań, aby zrealizować tak ciekawe filmy, które są dla Ciebie, w Twoim dorobku filmowym, cenną perełką. Wiemy z filmu, że polubiłeś Romana Kumłyka i jego zespół „Czeremosz” tak samo, jak naszych „Grojecowianów” z Wieprza. Jakże by inaczej! To przecież wizytówki jednych i drugich górali: górali żywiołowych i Hucułów...

Ty też do nich należysz, dobrze to wiemy, bo czujesz się i góralem, i Hucułem...”

Wspominając teraz Jurka, jakże trudno pogodzić się z myślą, że o Nim możemy pisać już tylko w czasie przeszłym. Pozostały Jego filmy, fotografie, pozostały wspomnienia o Nim, o Człowieku pełnym życzliwości, skromności, duchowego bogactwa...

Pogrzeb Jurka odbył się w dniu 4 marca 2017 r. w kościele św. Barbary w Bielsku-Białej w Mikuszowicach Krakowskich. Homilią pogrzebową pożegnał Go ks. Prałat Władysław Żązel z Kamesznicy (od Matki Bożej Zwycięskiej).

Jurek pochowany został na cmentarzu parafialnym przy Kościele św. Barbary, pośród gór, które tak bardzo ukochał!

Spoczywaj w pokoju!

Przyjaciele, członkowie Oddziału PTT w Bielsku-Białej

Spotkania na Pokuciu - „Warsztaty Rafajłowskie 2017”, Ukraina

w 80-lecie wydania *Na wysokiej połoninie* Stanisława Vincenza (1936-2016)

WSPÓŁORGANIZATORZY:

ze strony polskiej:

• Stowarzyszenie „RES CARPATHICA”, Warszawa

• Fundacja „POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE”, Warszawa

ze strony ukraińskiej:

• CENTRUM KULTURY POLSKIEJ I DIALOGU EUROPEJSKIEGO, Iwano-Frankiwsk

• SIŁSKA RADA (WIEJSKA RADA), Rafajłowa (Bystrycia)

PATRONAT HONOROWY:

PAŃSTWOWY UNIwersYTET PRZYKARPACKI, Iwano-Frankiwsk, rektor prof. Ihor Cependa

PATRONAT NAUKOWY:

Institut Literatury Polskiej Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, dyrektor prof. dr hab. Ewa Paczoska

PATRONAT MEDIALNY:

• KURIER GALICYJSKI, Iwano-Frankiwsk - Lwów, red. nac. Mirosław Rowicki

• BUNT MŁODYCH DUCHEM, Warszawa, sekr. red. Dorota Giebułtowicz

MIJESCE:

Iwano-Frankiwsk, Rafajłowa (Bystrycia) - Ukraina

TERMIN:

30 maja - 4 czerwca 2017 r.

CEL PROJEKTU:

• zorganizowanie wspólnie ze stroną ukraińską w Iwano-Frankiwsku i Rafajłowej (Bystryci), SPOTKAŃ NA POKUCIU – Warsztatów Rafajłowskich 2017 – w postaci konferencji dotyczącej literatury polskiej i ukraińskiej na temat etnosu, historii regionu i jego uprzystępnienia turystycznego (szlaki turystyczne, schroniska – ich historia i stan aktualny)

• spotkanie nauczycieli języka polskiego (z Iwano-Frankiwska) oraz naukowców/ regionalistów polskich oraz ukraińskich, wymiana doświadczeń metodycznych w pracy naukowej i dydaktycznej

• spotkanie młodzieży przybyłej z Polski z harcerzami polskimi z Iwano-Frankiwska

• prezentacja referatów w powyższym temacie i zebranie ich na płycie CD dla wszystkich uczestników

• usystematyzowanie wiedzy odnośnie literatury przedmiotu w dwóch językach

• nawiązanie kontaktów naukowych między środowiskami obu narodów

• odwiedzenie miejsc pamięci historycznej związanych z wydarzeniami i wojny światowej i odzyskaniem niepodległości – w stulecie tej wojny

• prezentacja konferencji i spotkań naukowych w lokalnych ukraińskich i polskich mediach

PROGRAM RAMOWY:

30 maja 2017 r. (wtorek):

• wyjazd z Warszawy (ok. godz. 23)

31 maja 2017 r. (środa):

• przejazd uczestników wyjazdu autokarem, przez Przemyśl (dołączenie uczestników z południa Polski), przekroczenie granicy polsko-ukraińskiej w Medyce, Lwów do Iwano-Frankiwska

• nocleg i obiadokolacja w Iwano-Frankiwsku

1 czerwca 2017 r. (czwartek):

• otwarcie konferencji w Centrum Kultury Polskiej i Dialogu Europejskiego w Iwano-Frankiwsku, spotkanie z nauczycielami języka polskiego i przedstawicielami polskich organizacji, w tym harcerskich

• prezentacja 4 referatów

• spotkanie w Państwowym Uniwersytecie Przykarpackim w Iwano-Frankiwsku

• prezentacja 4 referatów

• nocleg i posiłki w Iwano-Frankiwsku

2 czerwca 2017 r. (piątek):

• wyjazd do Rafajłowej (Bystryci)

• prezentacja 5 referatów w Domu Kultury

• spotkanie młodzieży przybyłej z Polski z młodzieżą ukraińską/występy artystyczne

• spacer historyczny po miejscowości, odwiedzenie miejsc pamięci historycznej (pomniki legionowe)

• nocleg i posiłki w Rafajłowej

3 czerwca 2017 r. (sobota):

• dzień górski (w zależności od pogody przebycie tras historycznych, opcjonalnie: Płoska, Przełęcz Legionów, Taupiszyrka, Sywula);

• wieczór regionalny / występy wokalo-instrumentalne

• nocleg i posiłki w Rafajłowej

4 czerwca 2017 r. (niedziela):

• śniadanie w Rafajłowej

• powrót do Polski (odwiedzenie po drodze legionowych miejsc pamięci (Zielona, Pasieczna, Nadwórna, Bohorodczany), przekroczenie granicy państwowej w Medyce, Przemyśl (pożegnanie części uczestników), przyjazd do Warszawy (w późnych godzinach wieczornych)

KOORDYNATOR PROJEKTU:

Stowarzyszenie „Res Carpathica”
ul. Niemcewicza 7/9 m. 173, 02-022 Warszawa - Jan Skłodowski, tel. 506-269-837

SZCZEGÓŁOWE

INFORMACJE I ZGŁOSZENIA:

Jan Skłodowski
tel. 506-269-837
email: jan.sklodowski@gmail.com

Przekaż 1% podatku dla PTT

PTT jest zarejestrowaną, posiadającą osobowość prawną organizacją pożytku publicznego.

W imieniu wszystkich naszych członków, w imieniu naszych ukochanych gór, prosimy o przekazanie 1% swych podatków na rzecz PTT.

Dlaczego nam?

• jesteśmy stowarzyszeniem miłośników gór • propagujemy nieskobudżetową turystykę górską • działamy na rzecz ochrony przyrody gór • szkolimy przewodników górskich i prowadzimy edukację młodych turystów • utrzymujemy się ze składek członkowskich i opieramy się na społecznej pracy naszych członków oraz sympatyków, nie mamy żadnych etatów ani pensji

Jak to zrobić?

Wystarczy w odpowiednim polu właściwego formularza PIT wpisać numer KRS: **0000115547** oraz w polu "Cel szczegółowy 1%" poinformować, na jaki Oddział przekazujemy 1% podatku, np. „Oddział PTT w ...”

UWAGA!

Członkowie i sympatycy oddziałów posiadających osobowość prawną mogą przekazywać 1% podatku bezpośrednio do Oddziałów, wpisując odpowiedni w odpowiednim polu właściwego formularza PIT jeden z poniższych numerów KRS:

- Oddział PTT w Bielsku-Białej – 0000085388
- Oddział PTT w Chrzanowie – 0000332365
- Oddział PTT w Jaworznie – 0000068103
- Oddział PTT w Nowym Sączu – 0000343564

więcej na: www.bielsko.ptt.org.pl

22.04.2017

rejon Baraniej Góry (Beskid Śląski)

27.05.2017

rejon Babiej Góry (Beskid Żywiecki)

03.06.2017

rejon Magurki Wilkowickiej (Beskid Mały)

(akcja trwa od 22 kwietnia do 3 czerwca 2017 r.)

SPRZĄTAMY BESKIDY Z PTT

Beskid Mały, Śląski i Żywiecki - 2017

Małopolska

Jacek Krupa
Marszałek Województwa Małopolskiego

Wojciech Saluga
Marszałek Województwa Śląskiego

Patronat honorowy

Wojciech Szarota
Prezes Polskiego Tow. Tatrzańskiego

Grupa Kęty

Sponsorzy

Fundacja Grupa Kęty
Dzieciom Podbeskidzia

Partnerzy

Patronat medialny

Organizator

WYDAWCA: ZARZĄD GŁÓWNY POLSKIEGO TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO
REDAKCJA: SZYMON BARON, KINGA BURAS, BARBARA MORAWSKA-NOWAK
SKŁAD: KATARZYNA WILUSZ

ADRES REDAKCJI: UL. KONARSKIEGO 21/5, 30-049 KRAKÓW ♦ E-MAIL: PRACOWNIA@PTT.ORG.PL ♦ TEL.: 12 634-05-89

WERSJA ELEKTRONICZNA „CO SŁYCHAĆ?” JEST DOSTĘPNA NA STRONIE: [HTTP://WWW.PTT.ORG.PL](http://WWW.PTT.ORG.PL)